

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 9 (6822)

• Trešdiena, 1998. gada 4. februāris

• Cena Ls 0,18

ŠODIEN

«NOVADNIEKĀ»

- ▼ Ko lemj Aglonas pagasta padome? → 2. lpp.
- ▼ Importa īpatsvars pār eksportu Latvijā pieaug → 2. lpp.
- ▼ Atbildam uz «Novadnieka» lasītāju jautājumiem → 3. lpp.
- ▼ Vai dzīvokļu privatizācija ir liela, burvīga kolhoza pilsētas variants? → 4. lpp.
- ▼ Bezdarbs Latvijā samazinās → 4. lpp.
- ▼ Tiesu hronika → 5. lpp.
- ▼ Jauno matemātiķu konkurss → 6. lpp.

Otro gadu pēc kārtas Preiļu bērnu un jauniešu centrs rīkoja konkursu «Erudīts».

● Attēlā: konkursu Preiļu bērnu un jauniešu centrā vada Ilga Peiseniece (no labās). Rudzātu vidusskolas komandas kapteiņi Editei Punculei jāparāda gan atjautība, gan zināšanas.

6. lpp.

Ko rāda slimnieka plaušu rentgenuzņēmums? Ārsti Svetlana un Aleksandrs Liozнови. Par tuberkulozes briesmām lasiet

7. lpp.

Pilsētas svētku orgkomitejas pirmā sēde

30. janvārī Preiļu pilsētas domē notika pilsētas septiņdesmitās gadadienas svinību orgkomitejas pirmā sēde.

Orgkomiteja tika izveidota un apstiprināta pilsētas domes sēdē 28. janvārī. Gatavošanos pilsētas svinībām vadīs domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs.

Vēl komitejā darbosies domes priekšsēdētāja vietnieks un Preiļu Valsts ģimnāzijas direktors Jānis Eglītis, pilsētvides komisijas priekšsēdētājs un sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris, pilsētas kultūras darba organizatore Zinaīda Mūrniece, bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša, rajona bibliotēkas direktore Ināra Batarāga, domes deputāts un Preiļu 1. pamatskolas direktors Aldis Adamovičs, pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» direktors Antons Krišāns, kā arī domes deputāts un Preiļu SCO priekšnieks Vladimirs Haritonovs.

Kā «Novadniekam» pastāstīja svinību orgkomitejas priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, pirmajā sēdē apspriests svinību pasākumu plāns. Atzīmējot pilsētas septiņdesmitgadi, iecerēti vairāki konkursi. Pirmais no tiem jau izsludināts sadarbībā ar SIA «Foto Maks», konkursa rīkotāji cer saņemt

daudz jaunu un interesantu fotogrāfiju par pilsētas septiņdesmit gadus ilgo mūžu. Februārī iecerēts konkurss par pilsētas vēsturi, to organizēs Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieces. Pavasarī pilsētnieki varēs aktīvi iesaistīties māju, ielu, uzņēmumu un iestāžu sakoptības konkursā. Jaunrades nama darbinieku vadībā tiks organizēts mākslas konkurss, kur zīmējumos un citos darbos savu pilsētas redzējumu rādīs bērni.

Šogad iecerēts izveidot videofilmu par Preiļu vēsturi un šodien, maijā jābūt gatavam arī bukletam par Preiļiem. Savas ieceres ir «Fledermaušiem», kuri gatavi izdot jaunu audiokaseti.

Jau tagad ir skaidrs, ka visa lielā svinēšana notiks vasarā — jūnija pirmajā nedēļā, kad ielānāti daudzi un dažādi pasākumi. Sporta cienītāji varēs piedalīties bērnu sporta svētkos, ģimenes sporta svētkos vai speciālā futbola turnīrā. Svētku nedēļas noslēgumā — plašs pasākums, uz kuru aicinās ciemiņus, kādreizējos pilsētas iedzīvotājus, paredzēti koncerti, konkursu uzvarētāju apbalvošana.

Kā uzsvēra pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, minētie pasākumi pašlaik ir tikai ieceru līmenī. Vai tie kļūs realitāte, būs skaidrs tikai pēc tam, kad dome apspriedīs savas finanslīdz iespējas.

L.Kirillova

VIETĒJĀS ZIŅAS

Attīrīšanas iekārtas derīgas ekspluatācijai

27. janvārī valsts komisija bija Preiļos un izvērtēja pilsētas jauno attīrīšanas iekārtu pirmās kārtas gatavību. Komisija atzina, ka attīrīšanas iekārtas derīgas ekspluatācijai.

Šogad bija paredzēts, ka celtniecība turpināsies, kam nepieciešami vairāk nekā 120 tūkstoši latu. Desmit procentus no šīs summas 1998. gada budžetā bija gatava paredzēt arī dome. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, pašlaik situācija ir mainījusies. Vides fonda pārstāvji paskaidrojuši, ka finansējums attīrīšanas iekārtu otrās kārtas celtniecībai tiks piešķirts tikai pēc tam, kad būs veikta kompleksa pilsētas ūdensapgādes sistēmu izpēte — sākot ar ūdens ņemšanu un beidzot ar ūdensvadu tīkliem.

Pēc pilsētas domes priekšsēdētāja domām, celtniecības turpināšana gan aizkavēsies, toties ūdensapgādes sistēmas kompleksā izpēte ļaus pārliecināties, cik tad patiesībā īsti nepieciešams naudas un kas ir jāzēdara, lai Preiļos būtu ne tikai jaunas un modernas attīrīšanas iekārtas, bet sakārtota arī pārējā ūdensapgādes sistēma. Preiļi tad varētu būt viena no nedaudzajām pilsētām valstī, kur tiktu ieviesta kārtība iedzīvotāju apgādē ar ūdeni.

L.Kirillova

Uzsākts Daugavas fonda projekts

Preiļu rajonā uzsākts viens no Daugavas fonda projektiem. Tas saucas «Līvānu novada tūrisma potenciāla izpēte». No fonda projektam piešķirta stipendija — 550 latu. Projektu vada rajona valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore, ģeogrāfijas maģistre Inese Stūre. Kopā ar viņu strādā Līvānu pilsētas attīstības plānošanas speciāliste Laila Gercāne. Paredzēts apzināt, ar ko piesaistīt tūristus Līvānos, Turku, Jersikas un Rožupes pagastā. Projekts jāizpilda četros mēnešos.

Atjaunota svešvalodu olimpiāde

Pēc vairāku gadu pārtraukuma atkal rajonā notika svešvalodu olimpiāde. Angļu valodas olimpiādē piedalījās gandrīz 100 audzēkņi no 7.-9.klasēm. Vācu valodas olimpiādē piedalījās 20 skolēni. Pirmā kārtā notika rakstiski, bet uz otro — mutvārdu kārtu — izvirzīti 12 skolēni vācu valodā un 20 — angļu valodā.

Seminārs par dzimumaudzināšanu

Rajona skolu valdē veselības mācības skolotājiem notika seminārs «Dzimumaudzināšana». Lektore bija no firmas «Jonson & Jonson». Ar skolotāju starpniecību visām rajona skolu deviņo klašu skolniecēm nosūtīti komplekti ar individuālās higiēnas piederumiem, brošūrām. Bez tam visas skolas saņēma divpadsmit minūšu garu videoierakstu par dzimumaudzināšanu, metodiskos materiālus, tabulu komplektus.

L.Rancāne

Līvānu bibliotēkās pieaudzis apmeklējumu skaits

Lasītāju skaits Līvānu bērnu bibliotēkā nav mainījies, aizvadītajā gadā to bija 1031. Toties apmeklējumu skaits, salīdzinājumā ar 1996. gadu, pieaudzis par diviem tūkstošiem. 1997. gadā bibliotēku apmeklēja 11 038 bērni, kuriem ir izsniegtas 31 113 grāmatas, kas ir par četriem tūkstošiem vairāk nekā iepriekšējā gadā. Visčaklākie bijuši sākumskolas vecuma bērni, taču arī pamatskolas un vidusskolas vecuma lasītāji bieži iegriežas bibliotēkā, lai saņemtu mācībām vajadzīgo literatūru. Bibliotēku dienā apmeklē 50 bērni, bet lasītavu — 20-30.

1997. gadā par Līvānu pilsētas domes piešķirto naudu bērnu bibliotēka iegādājusies grāmatas par Ls 600, saņemti arī nelieli grāmatu dāvinājumi no Preiļu rajona padomes un Sorosa fonda.

Līvānu pilsētas bibliotēku aizvadītajā gadā apmeklēja 21 980 cilvēki, izsniegtas 111 253 grāmatas. Pastāvīgie lasītāji bibliotēkā ir 1856, kas ir par 500 vairāk nekā pēdējo trīs gadu laikā.

No 1997. gada 1. janvāra līdz 1998. gada 29. janvārim saņemti 296 dāvinājumi par 166 latiem, 237 nosaukumu grāmatas. Par Līvānu pilsētas domes piešķirtajiem Ls 3181,74 ir iegādātas 1788 grāmatas (1125 nosaukumi), centralizēti saņemti 14 eksemplāri par 53,93 latiem, Preiļu rajona padome piešķirusi vienu grāmatu par 5,50 latiem. Nozaudēto grāmatu vietā lasītāji atnesuši 295 eksemplārus par Ls 195,37, bet par bibliotēkas maksas pakalpojumiem ieņēmo summu — Ls 72,34 — nopirkta 55 jaunas grāmatas.

M.Dziesma

LATVIJĀ

Ministru prezidents Guntars Krasts piektdien preses konferencē secināja, ka gāzes piegādes no vienas valsts, proti — Krievijas, var radīt nestabilitāti visā Latvijas tautsaimniecībā. Tāpēc Baltijas valstīs, Somijā, Zviedrijā un Norvēģijā notiek izpētes darbi, lai varētu izveidot vienotu dabasgāzes tīklu un Baltijas valstīs un Somijā saņemtu gāzi arī no Norvēģijas.

Pagājušajā nedēļā Rīgas Fondu biržā nedaudz palielinājās vairāk tirgotu akciju cenas un samazinājās kopējais biržas apgrozījums. Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, apgrozījums samazinājās par 210 000 latu un bija 989 000 latu.

Zemkopības ministrija sākusī gatavot grozījumu projektu Ministru kabineta noteikumos par dzīvnieku kaušanu. Grozījumos tiks paredzēts atļaut ar veterinārā dienesta atļaujām tirgot mājās kautus mājuputnus, trušus, aitas, kazas, teļus līdz viena mēneša vecumam, kā arī vienu cūku.

Svētdien, 1. februārī stājās spēkā Latvijas un Eiropas Savienības asociācijas līgums. Līgums uzlabos Latvijas materiālo labklājību, kā arī attīstīs dialogu ar visām Eiropas Savienības valstīm, preses konferencē apgalvoja Lielbritānijas vēstnieks Latvijā Nikolass Džerolds.

Lai atbalstītu bēgļu uzņemšanas centra iekārtošanu Muceniekos, ASV Valsts departaments papildus piešķīris ANO bēgļu komisāram 155 tūkstošus ASV dolāru. Kopējā ASV ziedojumu summa šī centra izveidei Latvijā ir 1 miljons 50 tūkstoši ASV dolāru, bet, lai to pilnībā iekārtotu, vajadzīgi 1 miljons 400 tūkstoši dolāru.

No 2. februāra līdz 27. februārim Privatizācijas aģentūra publiskajā piedāvājumā par privatizācijas sertifikātiem piedāvā parakstīties uz «Latvijas balzama», Rīgas farmaceitiskās fabrikas un Rīgas Sporta pils akcijām. Par sertifikātiem plānots pārdot 20% «Latvijas balzama», 23,4% Rīgas farmaceitiskās fabrikas un 23,5% Rīgas Sporta pils akciju.

26. februārī Stokholmas (Zviedrija) apgabaltiesa izskatīs likvidējamās «Bankas Baltija» prasību pret starptautisko auditorfirmu «Coopers & Lybrand». «Banka Baltija» prasa no auditorfirmas piedzīt tās nolaidības dēļ radītos zaudējumus, veicot bankas 1993. gada auditu, — 135 miljonus ASV dolāru un 16,6 miljonus latu.

Latvijas komercbanku kopējā tirā peļņa 1997. gadā, kā liecina provizorisks dati, bijusi nepilni 48 miljoni latu, kas ir aptuveni par 45% vairāk nekā 1996. gadā.

Valsts pamatbudžetā janvārī ieņēmumi par 15 miljoniem latu bijuši lielāki nekā izdevumi — attiecīgi 61,8 miljoni latu un 46,8 miljoni latu. Turpretī valsts sociālās apdrošināšanas budžetā izveidojies 2,5 miljonu latu liels deficīts.

Nagano (Japāna) ziemas olimpiskajās spēlēs, kas sāksies sestdien, Latvijai būs vislielākā delegācija valsts pastāvēšanas laikā — piedalīsies 31 sportists. Vislielākās cerības tiek saistītas ar bobslejistu un biatlonistu startu.

Pēc nacionālās preses materiāliem

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pīzelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī. Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija». Direktore Tamāra Elste.

Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktori), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759. Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums.

Viena uzsk. iespiedokšne. Metiens 4570. Pasūtījuma indekss 3033.

Aglonas pagasta padomē spriež par projektiem, remontiem un štatu sarakstu

28. janvārī notika kārtējā Aglonas pagasta padomes sēde. Deputāti lēma par to, cik līdzekļu atvēlēt sociālajiem pabalstiem. Sakarā ar to, ka šī gada budžeta iespējas vēl nav skaidras, tika nolēmts, ka sociālajai aprūpei paredzētie līdzekļi jāatstāj iepriekšējā gada līmenī.

Deputāti izvērtēja arī divus no iesniegtajiem projektiem par Aloizija Broka piemiņas iemūžināšanu. Abos variantos piemiņas vieta iecerēta laukumā no pagrieziena uz Aglonas ģimnāziju līdz pat skolas ēkai. Pirmais projekts paredz tur uzstādīt koka krucifiksu, bet otrs — vietējā apkārtnē izvēlētu stabveidīgu mākslinieciski apstrādātu akmeni, kurā iestiprināts bronza veidots A. Broka portreta cilnis un bronzas uzraksts. Padomes deputāti nobalsoja par pirmo variantu — koka krucifiksu, kuru var izveidot pagasta meistarų spēkiem.

Aglonas padomes deputāti lēma par funkciju deleģēšanu rajona skolu valdei, kā arī apstiprināja līgumu par kopējo sadarbību skolēnu pārvadāšanā ar Jēkabpils autobusu parku. Līdz mācību gada beigām ik mēnesi šim nolūkam pagasts paredzējis 143,39 latus. Atklāts arī jauns maršruts, kas ļoti izdevīgs skolas bērniem: Preiļi-Kasture-Kategrade-Jaunaglona-Kapiņi-Aglona. Bērni braukšanai uz skolu saņem brīvbiļetes.

Vēl deputāti izskatīja projektu pieteikumu Aglonas bērnudārza, tautas nama un Aglonas vidusskolas remontiem, kur nepieciešami ievērojami līdzekļi. Gan bērnudarzā, gan tautas namā nepieciešams salabot jumtus, kā arī atvieglināt griestus, kur līdzšinējais smagais siltumizolācijas materiāls jānomaina ar vieglāku un efektīvāku. Abi projektu pieteikumi gatavi iesniegšanai rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļā, lai varētu cerēt uz iespēju saņemt līdz 3000 latu lielu finansējumu no ārzemēm.

Aglonas vidusskolai pagasts cer saņemt apmēram tikpat lielu finansējumu

● Aglonas pagasta padomes sēdē piedalījās deputāti Helēna Streiķe, Skaidrīte Valaine, Aivars Melderis, Antons Bekis, Viktors Jonāns, Vadims Krimāns un Guntars Ratenieks. Sēdē piedalījās arī pagasta padomes galvenā grāmatvede Irēna Leitāne un Aglonas vidusskolas direktors Feoktists Pušņakovs.

no Latgales palīdzības fonda. Nauda nepieciešama, lai veiktu rekonstrukciju katlu mājā un atīrīšanas iekārtās.

Pagasta padomes sēdē deputāti apstiprināja kandidātu Valsts zemes dienesta Preiļu nodaļas zemes strīdu komisijā. Tas būs līdzšinējais pagasta zemes komisijas priekšsēdētājs un pagasta padomes deputāts Viktors Jonāns.

Pagasta padome savā sēdē izskatīja jautājumu par Aglonas grāmatu nama privatizāciju, kā arī apstiprināja ēku un būvju pieņemšanas ekspluatācijā komisiju.

Deputāti noklausījās savu kolēģu Vadima Krimāna un Guntara Ratenieka sagatavoto informāciju par sarunām ar Aglonas baziliku par Cirišu HES atjaunošanu.

Tika izdarītas izmaiņas Aglonas pagasta padomes štatu sarakstā. Pieņemts lēmums likvidēt jurista pusslodzi. Dzimt-sarakstu nodaļas pārzinis turpmāk arī strādās tikai uz pusslodzi. Likvidēta nekustamā īpašuma speciālista un datorspeciālista štata vieta, toties izveidota būvvaldes vadītāja štata vieta un izpildītora postenis.

Izmaiņas skar arī Aglonas tautas namu, kur likvidēts direktora un mākslinieciskā vadītāja postenis, bet no jauna izveidota pagasta kultūras darba organizatora štata vieta. Saskaņā ar tautas nama nolikumu tiks izsludināts konkurss uz šo vietu. Aglonas bērnudarzā turpmāk uz pusslodzi strādās sētnieks.

L. Kirillova
J. Silicka foto

Importa pārsvars pār eksportu pieaug

Pernā gada janvārī — novembrī, salīdzinot ar attiecīgo laika posmu 1996. gadā, Latvijas ārējās tirdzniecības apjoms pieauga. Palielinājās gan eksportētās, gan importētās produkcijas kopapjomi. Salīdzinot ar 1996. gada janvārī — novembrī, pērnajā gadā ir palielinājies importa pārsvars — starpība starp importa un eksporta kopējo vērtību ir augusi no 55,5% 1996. gadā līdz 60,5% 1997. gadā.

Pernā gada janvārī — novembrī preču eksports sasniedza 883,5 milj. latu, kas bija par 21,6% vairāk nekā attiecīgajā laika posmā 1996. gadā. Starpība starp eksporta un importa kopvērtību palielinājās — pērnā gada janvārī — novembrī importētām precēm, kuru kopējā vērtība bija 1418,2 milj. latu, kas ir par 22,5% vairāk nekā 1996. gadā. No Eiropas Savienības (ES) valstīm Latvija pērn importēja 53,3% kopējā ievesto preču apjoma, kas ir par 3,2% vairāk nekā 1996. gada attiecīgajā periodā. Sarucis ir imports no NVS valstīm — 1996. gadā ievēdām 24,2% preču no kopējā importa apjoma, bet 1997. gada attiecīgajā laika posmā — tikai 19,6%. Jāsaka, ka galvenā eksporta partnere paliek ES valstis — pērn uz ES eksportētām 49,4% (1996. gadā — 44,6%) kopējā eksportēto preču daudzuma. Samazinājās eksports uz NVS valstīm — 35,9% 1996. gada janvārī — novembrī un 29,1% attiecīgajā laika periodā 1997. gadā.

Pamatā eksportējam koksni

Joprojām Latvijas pamateksporta prece ir koksne un tās izstrādājumi — pērn janvārī — novembrī koksne un tās izstrādājumi

sastādīja 29,9% no eksporta kopvērtības. Populāra eksporta prece ir tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi — 15,6% no eksporta kopapjoma.

Tālākajās pozīcijās atrodas pārtikas rūpniecības produkcija — 10,2%, dažādas mašīnas, mehānismi un elektriskās ierīces — 9,0%, kā arī metāli un to izstrādājumi — 8,5%.

No importētās produkcijas pirmo vietu ieņem mašīnas, mehānismi un elektriskās ierīces — 19,2%. Iecienītas importa preces ir minerālie produkti — 13,9%, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija — 10,9%, transporta līdzekļi — 8,3%, kā arī metāli un to izstrādājumi — 8,0%.

Importētājam transporta līdzekļus

Jāsaka, ka metālu eksports pēdējā laikā ir strauji pieaudzis. Salīdzinot ar 1996. gada janvārī — novembrī, tas ir palielinājies par 50,1% jeb par 25,2 milj. latu. Palielinājās arī koksnes un tās izstrādājumu eksports — pieaugums sastādīja 49,5% jeb 87,5 milj. latu. Pieauga arī papīrrūpniecības produkcijas — koksnes papīrmasas, papīra un kartona eksports — 45,2% (7,1 milj. latu).

Pernā gada janvārī — novembrī pieauga arī importa apjomi. Visstraujāk palielinājās transporta līdzekļu imports — 71,3% jeb 49,1 milj. latu. Auga arī koksnes un tās izstrādājumu importa apjomi — kopumā par 58,4% jeb par 3,6 milj. latu, salīdzinot ar attiecīgo 1996. gada posmu.

Vairāk ievēdām arī dzīvniekus un lopkopības produkciju — palielinājums par 53,6% (12,1 milj. latu). To pašu varam teikt arī par metāliem, kuru importa pieaugums sastādīja 53,5% jeb 39,5 milj. latu.

1997. gada janvārī — novembrī no Latvi-

jas mazāk tika izvesti transporta līdzekļi — 38,5% jeb 11,8 milj. latu. Mazāk eksportējam arī minerālos produktus — šeit apjoms samazinājās par 32,2% jeb 6,2 milj. latu, ādu, jēlādu, kažokādu un to izstrādājumu — 8,7% jeb 0,9 milj. latu.

Savukārt par 14,2% jeb 32,6 milj. latu saruka minerālo produktu imports. Par 5,4% (2,8 milj. latu) samazinājās augu valsts produktu imports.

Nozīmīgākā — Krievija

Vienu no svarīgākajām pozīcijām Latvijas ārējā tirdzniecībā 1997. gada janvārī — novembrī joprojām ieņēma Krievija. Lai gan eksporta kopapjoms uz Krieviju, salīdzinot ar 1996. gada attiecīgo laika posmu, samazinājās no 22,8% līdz 20,6%, uz šo Austrumeiropas valsti pērn eksportētām 20,6% izvesto preču kopapjoma. No Krievijas pērn importētām 15,4% kopējā ievesto preču daudzuma (18,7% 1996. gadā attiecīgajā laika posmā).

Kā otra nozīmīgākā valsts ir Vācija. Uz Vācijas eksportētām 14% kopējā eksporta apjoma, bet ievēdam 15,9% (attiecīgi 14% un 14,2% 1996. gada attiecīgajā periodā). Kā eksporta partnere Latvijai nozīmīga ir arī Lielbritānija — 1997. gada janvārī — novembrī 14,6% eksporta kopapjoma aizceļoja uz šo valsti (1996. gada attiecīgajā laika posmā — 10,9%).

Svarīgāku vietu eksportā ieņem mūsu kaimiņvalstis — Zviedrija (8,3% 1997. gada janvārī — novembrī, 1996. gada attiecīgajā periodā — 6,5%) un Lietuva (attiecīgi 7,5% un 7,5%). Šīs abas valstis, kā arī Somija ieņem nozīmīgu vietu arī preču importā — no Zviedrijas pērn ievēdam 7,7% (1996. gadā 8,2%) un no Lietuvas — 6,3% (1996. gadā — 6,3%). No Somijas pērn ievēdam 9,8% no kopējā preču importa.

«Dienas bizness»

Nākamgad subsīdijas saņems tikai lauksaimnieciski izglītoti zemnieki

«Novadnieks» jau ziņoja, ka tiem zemniekiem, kuri vēlēties saņemt valsts subsīdijas, Jaunaglonas lauksaimniecības skolas rīkos mācības, lai iegūtu lauksaimniecisko izglītību.

Sākot ar 1999. gadu, valsts subsīdijas izmaksās tikai tiem zemniekiem, kuriem būs lauksaimnieciskā izglītība. Tā būs jāaplūcina ar attiecīgu mācību iestāžu vai lauksaimniecības departamenta izsniegtajiem dokumentiem.

Lai pierādītu lauksaimniecisko izglītību, būs jāuzrāda diploms, atestāts vai apliecība zemkopja, lauku mājas saimnieces, mācīta lauku strādnieka, lauku mājamatnieka, plaša profila traktorista mašīnista (sākot

no 1992. gada) specialitātē, bet no 1998. gada arī lauksaimniecības darbinieka profesijā. Lauksaimnieciskā izglītība būs pierādīta, ja uzrādīs arī diplomu par vidējās speciālās vai augstākās lauksaimnieciskās izglītības iestādes beigšanu. Tie, kuri vēlēties saņemt valsts subsīdijas, bet kuriem nav speciālās izglītības, varēs lauksaimniecības darbinieka kvalifikāciju iegūt pašizglītības ceļā vai klātienē un neklātienē kursos. Abos gadījumos pretendentiem jākrāj kvalifikācijas pārbaudījums, izstrādājot un aizstāvējot savas ražošanas finansu plānu.

Pēc sekmīgas eksāmena nokārtošanas pretendents saņems kvalifikācijas apliecību, kas apliecinās lauksaimniecisko izglītību.

To pierādīs arī zemkopības ministra un vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra parakstīts konkursa «Sējējs» laureāta diploms.

Kvalifikācijas pārbaudījuma organizēšanai rajona lauksaimniecības departamentā izveidota komisija, kurā darbosies lauksaimniecības departamenta vecākais referents argronomiskos jautājumos Jānis Kivlenieks, vecākā referente zootehniskos jautājumos Silvija Repša, vecākais referents ekonomiskos jautājumos Ēvalds Ancāns un Jaunaglonas lauksaimniecības skolas pasniedzēja Anita Valaine. Lauksaimniecības konsultāciju biroja pārstāvēs biroja vadītāja Silvija Dreijere.

M.Dziesma

Zēnu tehniskā jaunrade

Šajā mācību gadā rajona tehniskās jaunrades centrs ir pārcēlies uz jaunām telpām, un beidzot visi tā pulciņi atrodas zem viena jumta. Kārsavas ielā 4, bijušā sadzīves pakalpojumu kombināta nama trešajā stāvā iekārtotas sešas nodarbinātu telpas, nolikta virknieki, direktora kabinets, ir zāle izstādēm. Beidzot īstenots kāds sens sapnis, — uzstādīta autotrase, ko vēlējas automodelisma pulciņa dalībnieki. Šeit ir centrālāpūce, ūdens, visi pulciņi vienkopus direktoram Viktoram Vagālim vieglāk pārskatāmi.

Tehniskās jaunrades centrā Preiļos darbojas šādi pulciņi: tehniskā modelēšana, ko ilgus gadus vada Marija Jegorova, lidmodelistu, kam šajā mācību gadā ir jauna vadītāja — Inga Petrova, kuģu modelisms, vada Jānis Timošenko. Šis pulciņš darbojas tikai otro gadu, bet tā vadītājam dažādu kuģu modeļu darināšana ir īsts vaļasprieks. Centrā ir arī kokapstrādes pulciņš, to vada Pēteris Jegorovs. Bet visiem puikām, kam patīk noņemties ar dažādiem dzelžiem, ir tehniskās jaunrades pulciņš, kas darbojas Viktora Boļšakova vadībā. Te savilkti veci motocikli, starp citu, policijas atdoti, motorlaivu daļas, bet pulciņa dalībnieki no tā cer sakombinēt pašgājēju.

Tehniskās jaunrades centra atsevišķi pulciņi bez tam darbojas vairākās rajona skolās. Līvānu 2. vidusskolā fizikas skolotāja Viktora Andrejeva vadībā izveidots radioelektronikas pulciņš, kuram materiālā ziņā palīdz Līvānu pilsētas dome. Pērn valsts mēroga radioelektronikas darbu izstādē pulciņa audzēknis ieguva otro vietu. Līvānu 1. vidusskolā kādreiz bija laba traktormācības bāze, kas tagad tiek izmantota mehanizācijas pulciņa vajadzībām. Amatu mācības skolotāja Imanta Slica vadībā darbojas trīs grupas, to dalībnieki var pat iegūt traktora vadīšanas tiesības.

Silajāņu pamatskolā ir divas tehniskās jaunrades centra grupas — radioelektronikas un mopēdistu. Ar skolēniem šeit strādā Aleksandrs Požuvāns, pēc specialitātes — mehāniķis. Rimicānu pamatskolā darbojas raķešu modelisma pulciņš, to vadīt brauc Guntars Ormanis no Preiļiem. Riebiņu vidusskolā raķešu modeļus meistaro Ilgvara Belova vadībā, bet automātikas pulciņu vada Staņislavs Pūdzs.

Aglonas vidusskolā darbojas kokapstrādes pulciņš, ar zēniem nodarbojas Guntars Lukaševičs. Preiļu 2. vidusskolas puikām ir iespēja izvēlēties — apmeklēt centru, vai strādāt uz vietas — skolā esošajos radioelektronikas un kokapstrādes pulciņos. Tos vada Sergejs Sadovnikovs un Jāzeps Podskočijis.

Tehniskās jaunrades centra pulciņos visā rajonā kopā iesaistījušies vairāk nekā 250 bērni. Kā teica Viktors Vagālis, darbs daudzējādā ziņā atkarīgs no pašvaldību atbalsta, kas piešķir līdzekļus materiālu sagādei, bet, piemēram, Silajānos pašvaldībai šādiem izdevumiem nav naudas. Tomēr tie paši Silajāņu mopēdisti iepriekšējā gadā ar savu paveikto ieguva otro vietu valstī.

Daudzas godalgotas vietas ieguvuši Preiļu jaunie lidmodelisti, bet viens no teh-

niskās jaunrades centra zēniem — Kaspars Suneps — šogad piedalās Latvijas konkursā «Superpuika-98». Notikušas trīs atlases kārtas, Kaspars no vairākiem simtiem zēnu ir iekļuvis fināla desmitniekā un tiek atzīts par vienu no līderiem šajā grupā. Kaspars mācās Preiļu 1. pamatskolā, bet konkursam gatavoties galvenokārt palīdz tehniskās jaunrades centra pulciņa vadītāji.

Viktors Vagālis ir apmierināts par pulciņu darbu, par ērtajiem apstākļiem, taču problemātiski esot būt par imiekiem trešajā stāvā. Sevi līcis manīt jumts, kas laiž cauri lietus un atkušņu ūdeņus. Mīlīgajiem logiem satrunējušas rāmju apakšējās malas, stikli balstās palodžē. Ne logus atvērt, ne iztīrīt. Direktors sastādījis vajadzīgo remontdarbu tām, to iesniedzis pilsētas domei.

Ja kādreiz rēnā novakarē pa jūsu ceturta vai piektā stāva logu ielūkojās draisks, spilgti izkrāsots, bet visnotaļ labsirdīgs radījums, nevajag nobīties. Visticamāk, tas ir pūķis. Piemēram, siera rūpnīcas dzīvojamā namu kvartālā pērnajā vasarā, rudenī dažbrīd pie debesīm vienlaicīgi dejoja pa četri, pieci pūķi. Ne vienmēr paklausīgi saviem pavēlniekiem, tie mēdza pielavīties arī pie balkoniem un māju logiem. Zēnu vidū valdīja īsts sāncensības gars, — kam augstāk, kam tālāk, kura pūķis ilgāk noturēsies.

Ne tikai pūķus. Tehniskās jaunrades centra pulciņos zēni iemācās sameistarot dažādas lietas.

L.Rancāne
J.Silicka foto

● Lidmodelisma pulciņā uz nodarbinām ieradušies Vairis Pudulis, Arturs Vaivods, Ainārs Londe, Juris Pops.

● Katram vīram jāprot no koka izgatavot derīgas lietas. Kokapstrādes pulciņa dalībnieki: Aleksejs Čebīševs, Andrejs Baranovs, Igors Stepanovs, Pēteris Pastars, Pēteris Kundziņš.

«NOVADNIEKS» — LASĪTĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienu no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni

21759!

Jautājums. Kāpēc Preiļu pilsētas dzīvojamās mājās ūdensvadā ir rūšains vai smakojošs ūdens?

Atbild pašvaldības uzņēmuma «Atvars» direktors Anatolijs Petrovs.

— Rūšains ūdens var rasties novecojušo iekšējā ūdensvada cauruļu dēļ. Tā kā karstā ūdens nav, iedzīvotāji dzīvokļos uzstāda elektriskos sildītājus, arī ūdens skaitītājus. Ja iekšējo ūdensvadu griež vai metina, tiek «izkustināta» rūša, kas laika gaitā uzkrājusies metāla cauruļu iekšpusē, un rūšainais ūdens nokļūst dzīvokļos.

Dzīvojamo māju iekšējos ūdensvada tīklus apkalpo pašvaldības uzņēmums «Saimnieks», tālrunis 05.

Smakojošam ūdenim var būt dažādi iemesli. Pirmkārt, — ļoti veci iekšējie ūdensvada tīkli, otrkārt, — dzīvojamajā mājā atrodas ūdensvada galapunkts, treškārt — dzīvojamā mājā ir mazs ūdens patēriņš un ūdens sastāvas, ceturkārt — ūdensvadā izmantotas nekvalitatīvas polietilēna caurules (Celtnieku ielas masīvā).

Ūdenim parasti sliktā smaka ir agrās rīta stundās, kad tas nav lietots visu nakti, tādēļ Vides veselības centrs iesaka no rītiem ūdeni vairākas minūtes notecināt. Tā kā «Atvars» apkalpo tikai ārējos ūdensvada tīklus, tad, lai uzlabotu ūdensvada kvalitāti, uzņēmums veic ikmēneša ārējo ūdensvadu skalošanu.

Jautājumi. Kā iznīcināt zemesvēzi? Kā iznīcināt drātstārpus, kuri grauž kartupeļus?

Atbild Preiļu rajona lauksaimniecības biroja konsultante Zenta Dūda.

— Cirrenis jeb zemesvēzis dzīvo pašraktās ejās, ziemo augsnē, ēd augu apakšzemes daļas. Tas ir augu kaitēklis, ļoti postīgs mazdārzīņos, lecektis un kokaudzētāvās. Visiedarbīgākais paņēmieniņš ar zemesvēzi — iznīcināt tā oļiņas. Veikalos pārdod preparātu «Antiv», kas domāts tieši zemesvēža oļiņu iznīcināšanai un nav toksisks. Tā ir pasta, kas jāatšķaida un jālej zemesvēžu alās (tās daudzums paredzēts uz 10 litriem ūdens), cena — Ls 0,65. Ja alas atrodas vietās, kur neaug dārzeņi, tad vēlams «Antiv» šķīdumam pievienot kādu insekticīdu.

Tautas metode: augusta beigās vai septembra sākumā trešdaļu spaiņa piepilda ar kūsmēsliem, ierok zemē un apsedz. Oktobrī to izceļ no zemes un spainī salīdušos zemesvēžus sadedzina.

Drātstārps jeb sprakšķu kāpuri apgrauž auga saknes, iegrauzas bumbūļos un stublājos, izgrauž augsnēs iesētos labības graudus un dīgļstus. Kartupeļus nevajadzētu stādīt vārpatainā laukā, jo sprakšķiem garšo vārpata, taču tie mājā arī skābās augsnēs. Tādēļ ir jākaļķo augsne un labi jāmēslo, jo kāpuru skaitu samazina minerālmēsli. Ieteicams ievērot arī augu seku.

Jautājums. Kur var nopirkt zirgu pakavus?

Zirgu pakavus var iegādāties SIA «Agroapgāde» veikalos Preiļos, Brīvības ielā 10 un Rušonas pagastā, Aglonas stacijā, Krasta ielā. Pārdošanā ir trešā numura zirgu pakavi, bet Aglonas stacijā arī pakavu radzes un naglas.

Atbildes sagatavoja M.Dziesma

Veiksmīgi noslēgusies Preiļu sieviešu kluba organizētā labdarības akcija

Lielu paldies sakām cilvēkiem, kuri atsaucās mūsu aicinājumam un Ziemassvētku priekšvakarā ziedoja līdzcilvēkiem apģērbu, apavus, grāmatas, arī naudu. Paldies vienai preiļiešu ģimenei par melnbaltu televizoru, kas turpmāk darbosies kāda slima Gailiņu pagasta puisēna, kurš nevar apmeklēt skolu, dzīvokli.

Lielāko daļu no saziēdotā nodevām Gailiņu pagasta pamatskolai, kuras direktore Upenieces kundze laipni piekrita palīdzēt un organizēt mantu sadali. Drēbes saņēma arī dažas Preiļu pilsētas ģimenes, bet mantas, kas paredzētas maziem bērniem, esam nodevušas organizācijas «Glābiet bērņus» Preiļu nodaļai.

Preiļu sieviešu klubs joprojām gaida jaunas dalībnieces un idejas turpmākajam darbam. Uzziņas pie A.Kravales Preiļu privātpoliklinikā vai I.Batarāgas rajona bibliotēkā.

E.Jermolajeva,
Preiļu sieviešu kluba prezidente

KAIMIŅU RAJONOS

Jēkabpils

■ Jēkabpils cukurfabrika pabeigusi pagājušajā gadā izaudzēto cukurbiešu pārstrādi. Zemkopji fabrikai bija piegādājuši 97 tūkstoši 500 tonnu saldo sakņu. Sausās vasaras un lietainā rudens dēļ viņiem neizdevās izaudzēt līgumos paredzēto cukurbiešu daudzumu — 105 tūkstoši tonnu, tomēr fabrika saražojusi par 3000 tonnu cukura vairāk nekā iepriekšējā gadā.

■ Jēkabpils rajona padome apstiprinājusi darba algas saviem vadītājiem. Padomes priekšsēdētājs un izpilddirektors saņems 400 latu mēnesī, bet priekšsēdētāja divi vietnieki — 320 latus. Rajona padomes locekļiem noteikta darba samaksas maksimālā stundas likme, dalot padomes priekšsēdētāja mēneša algu ar darba stundu attiecīgajā mēnesī. Uzskaitot darba stundas padomes, komiteju un komisiju sēdēs, samaksa varētu būt aptuveni 2,5 latī par stundu.

«Brīvā Daugava»

Daugavpils

■ Akciju sabiedrībā «Daugavpils dzirnavnieks» nodota ekspluatācijā jauna, mūsdienīga kombinētās lopbarības ražošanas līnija. Tā uzstādīta kapitāli izremontētā lopbarības ražošanas ceļā un ir pilnīgi automatizēta.

Krāslava

■ Krāslavas autobusu parks saņēmis jaunu Polijas, Turcijas un Itālijas kopražojuma autobusu «OTOYOLM 50T», kura vērtība ir 44 tūkstoši 800 ASV dolāru. Autobusā ir 18 sēdvietas, tajā uzstādīts ekonomisks dzinējs, kas patērē uz 100 kilometriem tikai 17 litrus dīzeldegvielas.

«Ezerzeme»

Entuziastu rīkots čempionāts

Galda tenisa tradīcijas rajonā pastāv gadus divdesmit piecus, un visu šo laiku tās lielā mērā balstījušās uz atsevišķu cilvēku entuziasma. Viens no viņiem ir Voldemārs Limanis, kopš 1976. gada rajona izlases dalībnieks, un, kā pats saka, neoficiāls kapteinis.

Kopā ar otru spējīgu tenisistu Jāni Šišlu rajona gods aizstāvēts dažāda mēroga sacensībās, iegūtas daudzas godalgotas vietas. Tagad Jāņa vietā nācis dēls Oskars, bet Voldemārs Limanis joprojām ir aktīvs spēlētājs un arī šajā sezonā piedalījies dažādās sacensībās. Piemēram, «Vārpas» rīkotajā čempionātā, kas notika Iecavā.

— Galda teniss prasa ļoti regulārus treniņus, — saka Voldemārs Limanis. — Ja ir vēlēšanās kaut ko sasniegt, vajag spēlēt un spēlēt. Šī spēle prasa arī spēju ātri reaģēt, jo galda tenisa bumbiņas ātrums ir 200 kilometri stundā. Vajadzīga liela izturība, jo saprindzinājums spēlētāju noved līdz kārtīgiem sviedriem. Tikai no malas skatoties, galda teniss ir viegla spēle.

Čempionāti galda tenisā kā dažādu nosaukumu balvu izcīņas mūsu rajonā notikuši vismaz 15 reizes. Bet ar nosaukumu — Latgales čempionāts — septi reizi. Kopš 1994. gada šo čempionātu rīkošanā bija pārtraukums, jo vienkārši nebija līdzekļu, tas netiek finansēts no rajona budžeta. Voldemārs Limanis ķērās pie organizatoriskā darba un naudas vākšanas.

Un tā uz divu dienu atklāto individuālo čempionātu Preiļos pagājušajās brīvdienās varēja aicināt tenisistus no visiem Latvijas novadiem. Kopā ar mājiniekiem bija 33 spēlētāji: no Rīgas, Jūrmalas, Liepājas, Salaspils, Daugavpils pilsētas

● Latgalē spēcīgākie ir Daugavpils un Preiļu rajona tenisisti. Čempionātā Preiļu godu aizstāvēja Oskars Šišla, Voldemārs Limanis, Viktorija Rozentāle, Anatolijs Isajevs, Viktors Martinovs. J.Silicka foto

un rajona, Jēkabpils. Sporta klubs «Cerība» čempionātu atbalstīja, atvēlot savu zāli.

— Čempionāts parādīja, ka galda teniss joprojām ir populārs sporta veids, — saka Voldemārs Limanis. — Īpaši starp vecāka gadagājuma cilvēkiem. Taču to nevar teikt par jauniešiem. Kaut arī tas neprasa lielus līdzekļus.

Kā atzina Voldemārs Limanis, arī organizatoriskā ziņā čempionāts izdevies, spēlētājiem bija sarūpētas naktsmājas, labas balvas, to pietika visiem.

Bet tagad par rezultātiem. Pirmo vietu individuāli izcīnīja valsts otrā labākā spēlētāja Ina Jozepsona (Rīga), otro vietu — Uģis Plikgalvis (Salaspils), trešo —

Viktors Maļinovskis (Jūrmala). No Preiļu rajona tenisistiem labākais rezultāts bija V.Limanim. Dubultspēlēs pirmā vieta V.Martinovam (Preiļi) un G.Ķivītim (Liepāja). Otrajā vietā — A.Griķšas (Liepāja) un M.Amaļins (Rīga), trešajā — A.Balbieris (Jūrmala) un J.Isupovs (Daugavpils).

Organizatoru vārdā Voldemārs Limanis pateicās sacensību sponsoriem un atbalstītājiem: Unibankas Preiļu filiālei, individuālajam uzņēmumam «RIO-96», kafejnīcas «Hipokrāts» īpašniekam I.Pličam un sporta klubam «Cerība».

Pašlaik rajona galda tenisisti gatavojas kārtējam lauku sporta spēlēm, kas februārī notiks Priekuļos.

Zēnu koris uzvar basketbola sacensībās

Jēkabpils ģimnāzijā notika Latgales novada zēnu koru kopmēģinājums, kuru vadīja Latgales zēnu koru virsdiriģents Jānis Grundulis.

Piedalījās Jēkabpils ģimnāzijas un pamatskolas koris, Jēkabpils 3. vidusskolas koris, Viesītes skolas koris. No Preiļu rajona ieradās Līvānu 2. un Līvānu 1. vidusskolas kori, ko vada Katrīna Podoprigorova un Ilona Balaško.

Kori gatavojas zēnu koru festivālam, kas maijā notiks Cēsīs. Kopmēģinājumā katrs koris uzstājās ar vienu dziesmu, pēc tam apguva novada kopkoru dziesmu «Ganeņš beju, gonūs guoju».

Virsdiriģents puda apmierinājumu ar

zēnu koru darbu, kaut arī atzina, ka vēl jāpiestrādā plašā un sarežģītā repertuāra apguvē, bet īpaši — darbā ar partitūrām.

Pēc mēģinājuma starp zēnu koriem notika draudzības sacensības basketbolā. Ar lielu punktu pārsvaru tajās uzvarēja Līvānu 1. vidusskolas zēnu koris. Kā teica Ilona Balaško, starp kora dziedātājiem ir daudzi teicami basketbolisti. Uzvarētāji saņēma dāvanu — klinģeri.

Nākamais kopmēģinājums paredzēts Līvānos februārī. Līvānu 1. vidusskolas zēnu kori dzied puikas no 5. līdz 9. klasei, bet 2. vidusskolas kora dalībnieki ir vēl jaunāki, tajā iesaistīti zēni, sākot no 2. klases. Vēl pirms festivāla Rēzeknē notiks zēnu koru skate.

Sporta informāciju sagatavoja L.Rancāne

SPORTA ZIŅAS

■ Vakar Aglonā beidzās Aglonas pagasta basketbola čempionāts «Basketbola kauss-98». Par uzvarētāju nosaukumu cīnījās deviņas vīriešu un piecas sieviešu komandas. Čempionāts turpinājās divas nedēļas.

◆ Šodien uz Latvijas pašvaldību darbinieku ziemas sporta spēlēm Jēkabpils rajona Salas pagastā devusies rajona pašvaldību darbinieku izlase. Tā sastāv no Līvānu, Sutru, Rušonas, Preiļu pašvaldību, kā arī rajona padomes darbiniekiem, kopskaitā 13. Preiļiešu komanda piedalās basketbola soda metienos, šautriņu mešanā, peldēšanā 4x25 metri, novusā, jautības un atjautības stafetēs. Rajona padomes priekšsēdētājs piekritis piedalīties auto figurālajā vadišanā, šī disciplīna paredzēta tikai rajonu galvām. Preiļiešu komanda atturējusies no zemledus maksšķerēšanas.

Šogad nevar teikt, — janvārim spītējot, jo būtībā nav, kam spītēt. Taču decembris pietika gan sniegu, gan salu, gan slapjdranķu, bet preiļietes I. dārziņā mierīgi un nesatricināmi ziedēja sniega roze. Vēl to dēvē par Ziemassvētku rozi atbilstoši ziedēšanas laikam, kā arī par Kristus kroni. Cers vairojoties un paplašinoties veido stingri noteiktas formas apli, kura centrā izvietojas ziedi. Katrs baltais — krēmkrāsas vainadziņš ir uz atsevišķa kātiņa. Sniega roze Latvijā iecēlojusi no Vidusjūras valstīm un jūtas tīri apmierināta, ja spriež pēc tās labpatikas, ar kādu mēdz ziedēt savu kopēju dārzu. Tomēr — tā jāmil un jālolo, jo arī tik vīrišķīgās puķes sirds stindzinošā salā vēlas būt piesegta.

L.Rancāne

● Attēlā redzamā sniega roze pie preiļietes mājas zied kopš oktobra, bet neizplaukušie pumpuri sola priecināt vēl ilgu laiku.

J.Silicka foto

Svētki Līvānu jaunrades namā

14. janvārī Līvānu jaunrades namā ar tās darbinieces Mārites Vilcānes gādību tika pulcināti Līvānu un kaimiņu skolu skatuves runas mīļotāji. Svētkos piedalījās 34 skolēni no abām Līvānu skolām, Jersikas un Jaunsilavu pamatskolas. Tie bija ieskaņa rajona skatuves runas konkursam «Zvirbulis-98», kas notiks 30. janvārī Preiļos.

Dalībnieki lasīja gan dzeju, gan prozas fragmentus latviešu un krievu valodā. Svētku noslēgumā ieradās arī pats Zvirbulis, un tad tikai sākās īstā jautrība — rotaļas, dažādi konkursi, atjautības uzdevumi. Mājās atgriezāmie liksmā noskaņojumā, ar pateicības rakstiem un balvām.

Vigars Kaktinieks,
Jaunsilavu pamatskolas
6. klases skolnieks

Sestdiena, 24. janvāris

LATVIJAS TV I	11.30 Dž. Verdi. Uvertīra operai «Līkneņa vara».	23.00 Slepēnās lietas. 17. sērija.	9.10 Mājas bibliotēka.	8.25 Piezvaniet Kuzjam!
9.00 Hameleonu rotaļas. 725. un 726. sērija.	11.40 No skaidrām debesīm. 3. sērija.	LNT	9.30 Muzikālais pasts.	8.50 Multiplikācijas filma.
9.50 Mebiusa ceļš.	12.30 Angļu valoda. 29. nod.	8.00 Tropu tveice. 53. sērija.	10.10 Kalambūrs.	9.05 Makss un Matlijs.
10.20 Mielasts ar Mārtiņu.	12.50 Angļu valoda. 30. nod.	9.00 No zvana līdz zvanam.	10.45 Padomi kulinārijā.	9.25 Labrīt!
10.40 Beverlīhilsa. 118. sērija.	13.10 Franču valoda. 1. māc. gads. 14. nod.	9.30 Multiplikācijas filma.	11.05 Tretjakova galerijas atgriešanās.	10.35 Uzmanības centrā.
11.30 Lielā balva.	13.30 Franču valoda. 2. māc. gads. 14. nod.	10.00 Emulators. 21. sērija.	11.30 Gudrinieki un gudrinieces.	11.10 Nenotverami atbēdži.
12.05 NBA apskats.	13.50 Zviedru valoda. 2. daļa. 3. nod.	11.00 Ekstra mūzikas izlase.	12.20 Ar ticību, cerību un mīlestību. Koncerts.	Mākslas filma.
12.35 Zebra.	14.10 Dialogs. 8. nod.	11.30 Triks.	14.00 Ziņas.	12.30 Futbols bez robežām.
12.55 Programma pusaudžiem.	14.25 Dialogs. 35. nod.	12.00 Superlaupišana Milānā. Mākslas filma.	14.20 Triumfs.	13.00 Vēstis.
13.10 Laimes spēle.	14.40 Francijas novados. Dok. filma.	13.30 Mazulis. Mākslas filma.	14.50 Multiplikācijas filma.	13.30 Cilvēki un nauda.
13.45 Čikāgas cerība. 17. sērija.	15.10 Mana Lielbritānija.	15.00 Dūmi pār prēriju. Ilgais brauciens. Mākslas filma.	15.25 Dzīvnieku pasaulē.	14.00 Federācija.
14.30 No sendienām.	15.40 Alise.	16.45 Manaparx.	16.05 Kā tas bija?	15.00 Likums un kārtība.
15.15 Dabas pieminekļi. Dok. filma.	16.10 Hobiji.	17.00 Tarzāns. 21. sērija.	16.50 Ziņas.	16.00 Krievu ciņa.
15.30 Ciemats. 40. un 41. sērija.	16.30 Dzīvīte, dzīvīte...	18.00 Brīnumu lauks.	17.10 «Fruittis» bēniņi.	17.00 Pilnīgi slēpeni.
16.30 Laikmeta pieskāriens.	17.10 Kontrstrīhs.	19.00 Ātrā palīdzība — ER. 21. sērija.	17.50 Astonkājis 3. 3. sērija.	17.55 Mana ģimene.
17.00 Seriāls ar noslēpumiem.	17.30 Visi kopā. 85. un 86. sērija.	20.00 LNT ziņas.	19.10 Džentlmeņu šovs.	19.00 Vēstis.
17.25 Sīses piedzīvojumi.	18.15 Cilvēks zvēru pasaulē.	20.25 Latīo izloze.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	19.45 Bez mulķiem. Mākslas filma.
17.40 Multiplikācijas filma.	18.35 Biznesa ABC.	20.35 Dziedoņi ērkšķu krūmā. 2. sērija.	20.00 Laiks.	21.50 Brīvu vietu nav!
18.00 Ziņas.	19.00 Nedēļa novados.	21.35 Modes ziņas.	20.55 Rēgs un tumsa. Mākslas filma.	22.50 Interverce. Mākslas filma.
18.15 Ciemats. 42. sērija.	19.45 Ziņas.	21.50 Pilns aptumsums. Mākslas filma.	23.00 Eiropas līgas meistarsacīkstes hokejā.	NTV
18.45 Skatuve.	19.50 Rīt, parīt, aizparīt...	23.50 Ekstra mūzikas izlase.	0.40 Ieslēdz pilnā skaļumā. Mākslas filma.	17.00 Es un mans suns.
19.20 Vakara intervija.	20.00 Ugunsstabs.	0.05 O'Serafino. Mākslas filma.	KRIEVIJAS TV	17.30 Dienas varonis bez kaklasaites.
19.55 Lazarete. 2. sērija.	20.30 Panorāma.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	6.00 Rīta ekspresis.	18.00 Šovakar.
20.30 Panorāma.	21.00 Daudz laimes! Apsveikumu koncerts.	7.00 Apbruņots un ļoti bistams. Mākslas filma.	6.50 Multiplikācijas filma.	18.30 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 1. sērija.
21.05 Projekts Rīgai — 800.	21.25 Kāķis maisā.	8.40 Miljons.	7.00 Zemnieka rīts.	21.00 Šovakar.
21.25 Satikšanās. Mākslas filma.	22.00 Ziņas.	8.45 Vārds mācītājam.	7.30 Grāmatu pasaule.	21.50 Lelles.
22.55 Bīdes '97.	22.15 Ekrāns.	9.00 Ziņas.	7.45 Krievijas ceļos.	22.10 Pārveršana.
23.25 Kapeņu stāstiņi. 59. sērija.			8.00 Redzeslauks.	23.00 Kopsavilkums.
23.50 Kalifornijas viesnīca. Mākslas filma.				23.20 Par to.
LATVIJAS TV II				0.00 Krokodils slepkava. Mākslas filma.
11.00 Kristīgā programma.				

Svētdiena 25. janvāris

LATVIJAS TV I	12.10 Kontakts.	10.00 Svētdienas mikslis.	9.30 Kamēr visi ir mājās.	10.15 Krievu loto.
8.40 Programma bērniem.	12.40 Kaimiņi. 448. un 449. sērija.	11.30 Rīgas balzams krievu dvēselei.	10.10 Rīta zvaigzne.	11.00 Nenotveramo atbēdžu jaunie piedzīvojumi. Mākslas filma.
9.00 Hameleonu rotaļas. 727., 728. un 729. sērija.	13.30 Elki nāk!	12.00 Itāļu neticamie piedzīvojumi Maskavā. Mākslas filma.	11.00 Kalpoju Krievijai!	12.30 Acimredzamais — neticamais.
10.10 Uzmini nu!	14.45 Lielā balva.	13.40 XX gs. Dižie līkneņi. 3. sērija.	11.30 Spēlējiet, harmonikas!	13.00 Vēstis.
11.10 Mini mani!	15.20 Projekts Rīgai — 800.	14.40 Vertikāle.	12.00 Lauku stunda.	13.30 Pulss.
11.40 TV motors.	15.35 Vācijas spogulis.	15.10 Dziednieks. 2. sērija.	12.30 Kusto komandas zemūdens odiseja.	14.00 Stunda parlamentā.
12.00 Ņujorkas policija. 18. sērija.	15.50 Kumari — mazā dieve.	16.40 Redzēt Rīgu.	13.25 Smieklu panorāma.	15.00 Likums un kārtība.
12.50 NBA meistarsacīkstes.	16.30 Sporta deju koncerts.	17.00 Lesija. 15. sērija.	14.00 Ziņas.	16.00 Dialogi par dzīvniekiem.
14.20 Jarānšovs.	16.45 Vai tu zini?	17.25 Daktare Kvina. 32. sērija.	14.20 Ceļotāju klubs.	17.00 Multiplikācijas filmas.
15.10 Štokingers. 1. sērija.	17.15 Baudīt dzīvi.	18.15 Rīga — Vašingtona — Rīga 1998. gada janvārī.	15.05 Futbola apskats.	17.55 Vecais dzīvoklis.
16.00 Kultūras stunda.	17.40 Kalnietis. 36. sērija.	18.35 2 x 2. Mēmais šovs.	15.35 V. Disneja klubs.	19.00 Spoguļis.
17.00 Seriāls ar noslēpumiem.	18.30 Varas viedoklis.	19.00 Teksasas reindžers. 2. sērija.	16.30 Vēstures ritenis.	20.10 Muzikālais rings.
17.30 Vakariņa pasakas.	19.00 Svētdienas novadu programma.	19.50 Projekts.	17.25 V. Visocka piemiņai veltīts koncerts.	21.50 Laikā!
17.50 Multiplikācijas filma.	19.30 8. stāvs.	20.00 Nedēļa.	19.55 Kinojaunumi.	22.20 Cerību migla.
18.00 Ziņas.	20.00 Mūsu gadsimta noslēpumi.	20.30 Papuciši. Mākslas filma.	20.00 Laiks.	23.05 K-2 piedāvā...
18.15 Ciemats. 43. sērija.	20.30 Panorāma.	22.15 Tropu tveice. 54. sērija.	20.35 Kūniņas. Mākslas filma.	NTV
18.45 Žurnāla «National Geographic» kinopielikums.	21.10 Trešā planēta no Saules. 15. sērija.	23.15 Kopsavilkums. Krievijas TV raidījums.	22.55 Eiropas līgas meistarsacīkstes hokejā.	16.00 Centrālais parks.
19.45 Teātru jaunumi.	21.35 TV biogrāfs.	0.15 Teksasas reindžers. 28. sērija.	KRIEVIJAS TV	17.00 Kopsavilkums.
19.55 Mini mani!	21.40 Hobiji.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	6.00 Rīta ekspresis.	17.30 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 3. un 4. sērija.
20.30 Panorāma.	22.05 Skrējēns. Mākslas filma. 2. sērija.	7.00 Multiplikācijas filma.	6.50 Multiplikācijas filma.	20.00 Kopsavilkums.
21.15 Štokingers. 2. sērija.	LNT	7.10 Maksimka. Mākslas filma.	7.00 Kalpoju tēvijai!	21.00 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 5. sērija.
22.10 Tāda ir dzīve.	8.00 Nakts ziņas. 54. sērija.	8.30 V. Disneja klubs.	7.30 Tam-tam.	22.40 Kopsavilkums.
22.55 J. Lejņš. Balāde par atbrīvotājiem.	9.00 23,5 grādu leņķi.	9.00 Ziņas.	8.25 Piezvaniet Kuzjam!	23.10 Sports.
23.50 Siena šķūnis.	9.30 Multiplikācijas filma.	9.10 D. Krilova piezīmes.	8.50 Multiplikācijas filma.	23.40 Krokodils slepkava II. Mākslas filma.
LATVIJAS TV II	9.50 Skaistule un briesmonis. 54. sērija.		9.05 Makss un Matlijs.	
11.00 Dievkalpojums.			9.25 Labrīt!	

Pirmdiena, 26. janvāris

LATVIJAS TV I	18.45 Problēma stopkadrā.	19.05 Falkonkresta. 8. sērija.	16.10 Līdz 16 un...	13.35 Nodokļu sezona. Mākslas filma.
7.00 Ziņas.	19.00 LTS ziņas.	20.00 LNT ziņas.	16.30 Apkārt pasaulei.	15.30 Mazais klaidonis.
7.05 Precējies. Ir bērni. 16. sērija.	19.10 TV Dzintars.	20.30 Rin Tin Tins.	17.00 Ziņas.	16.00 Vēstis.
7.30 Rīta bums.	19.20 TV Dobeļe.	20.55 LNT ziņas.	17.20 Liktenīgais mantojums.	16.30 Krustvārdu mikla.
8.30 Milagrosa. 194. sērija.	19.30 Leļļu namiņš.	21.00 Finanšu ziņas.	18.05 Sastrēgumstunda.	17.00 Viena notikuma vēsture.
9.20 Skatuve.	19.45 Ziņas.	21.10 Renegāts. 22. sērija.	18.30 Uzmini melodiju!	17.15 Vilciens līdz Bruklinai.
9.50 Laikmeta pieskāriens.	19.50 Rīt, parīt, aizparīt...	22.05 «Stimorol» basketbola apskats.	19.00 Mēs.	Mākslas filma.
16.05 Žurnāla «National Geographic» kinopielikums.	20.00 Konkurents.	22.30 Unibankas lietišķās ziņas.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	19.00 Vēstis.
17.00 Multiplikācijas filma.	20.30 Panorāma.	22.35 Laika mašīna. 13. sērija.	20.00 Laiks.	19.30 Tuvāk par...
17.25 Es spēlēju tā...	21.00 Vides vizija.	23.30 Garāža.	20.40 Poltergeists.	19.45 Santabarbara.
17.40 Multiplikācijas filma.	21.30 Mare Balticum.	23.50 Speciālisti. Mākslas filma.	21.45 Izcilu cilvēku dzīve.	20.50 Izklaidējošs raidījums.
18.00 Ziņas.	22.00 Ziņas.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	22.15 Precības. Teātra izrāde.	21.20 Grāfiene de Monsoro.
18.15 Krustpunktī.	22.15 Mans bērns Sesila. Mākslas filma.	5.00 Labrīt!	0.10 Ziņas.	22.30 Vēstis.
18.55 Hameleonu rotaļas. 730. sērija.	23.45 Mebiusa ceļš.	8.00 Ziņas.	KRIEVIJAS TV	22.55 Dežūrnodaļa.
19.25 Kultūras parks.	LNT	8.15 Liktenīgais mantojums.	6.00 Multiplikācijas filma.	23.15 Autošovs.
20.00 Tas esi tu pats!	7.00 Picca TV.	9.00 Brīnumu lauks.	6.15 Mosties!	NTV
20.05 Zebra.	8.00 Lietas izmeklēšana. 42. un 43. sērija.	10.00 Veselība.	6.30 Vēstis.	17.10 Domājot par nākotni.
20.30 Panorāma.	8.50 Falkonkresta. 7. sērija.	10.30 Uzmini melodiju!	7.00 Dežūrnodaļa.	17.20 Kriminālinformācija.
21.05 Čikāgas cerība. 18. sērija.	9.40 Pērtiķis ziemā. Mākslas filma.	11.00 Ziņas.	7.20 «Strong» piedāvā...	17.35 Futbola klubs.
21.55 Savai zemei.	11.20 Kristīgā programma.	11.15 Kopā!	7.30 Nauda.	18.00 Šovakar.
22.40 Vides fakti.	16.30 Flipers. 47. sērija.	12.05 Rezidenta atgriešanās. 1. sērija.	7.45 Grafomāns.	18.40 Dienas varonis.
23.00 Nakts ziņas.	17.00 LNT ziņas.	13.25 Futbola apskats.	7.55 Pareizticīgo kalendārs.	19.00 Kaut kas vairāk. Mākslas filma.
23.05 Mūzikas ziņas.	17.05 Čigāniete. 79. sērija.	14.00 Ziņas.	8.00 Brīvu vietu nav!	21.00 Šovakar.
23.15 Operu kori.	18.00 LNT ziņas.	14.20 Multiplikācijas filma.	9.05 Santabarbara.	21.50 Šerifs no šķīstītavas.
LATVIJAS TV II	18.05 Suņa dzīve. 9. sērija.	14.45 Maratons 15.	10.00 Vēstis.	22.40 Šodiena.
17.45 Mans būs mans.	18.35 Politiskais kompromiss.	15.50 Zvaigžņu stunda.	10.30 Grāfiene de Monsoro.	23.15 Šodien pusnaktī.
17.55 Milagrosa. 194. sērija.	19.00 LNT ziņas.	15.40 Robina Huda piedzīvojumi.	11.20 Muzikālais rings.	23.40 Viss par kino.

Otrdiena, 27. janvāris

LATVIJAS TV I	19.00 LTS ziņas.	19.05 Falkonkresta. 9. sērija.	17.00 Ziņas.	13.35 Acis. Mākslas filma.
7.00 Ziņas.	19.10 Kurzemes TV.	20.00 LNT ziņas.	17.20 Liktenīgais mantojums.	15.05 Tirdzniecības nams.
7.05 Lazarete. 1. sērija.	19.30 Vidzemes TV.	20.30 Rin Tin Tins.	18.05 Sastrēgumstunda.	15.30 Mazais klaidonis.
7.30 Rīta bums.	19.30 Leļļu namiņš.	20.55 LNT ziņas.	18.30 Uzmini melodiju!	16.00 Vēstis.
8.30 Milagrosa. 195. sērija.	19.45 Ziņas.	21.05 Finanšu ziņas.	19.00 Tēma.	16.30 Mīlestība no pirmā acu skatienu.
9.15 Tas esi tu pats!	20.00 Skolas soma.	21.10 Komīki. Mākslas filma. 1. sērija.	19.45 Labu nakti, mazuļi!	17.05 Vecākā māsa. Mākslas filma.
9.20 Tavs jurists.	20.20 Sporta deju koncerts.	23.10 Ražots Latvijā.	20.00 Laiks.	19.00 Vēstis.
9.30 Vizīte.	20.30 Panorāma.	23.25 Lubene. Mākslas filma.	20.40 «Spartaks» — uzvarētājs.	19.30 Tuvāk par...
9.55 Krustpunktī.	21.00 100% sporta apskats.	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	21.15 Vienīgā. Mākslas filma.	19.45 Santabarbara.
16.00 Mūzikas ziņas.	21.25 NBA apskats.	5.00 Labrīt!	24.00 NVS uzvarētāju kausa izcīņa futbolā.	20.50 Suņu pasaule.
16.10 Kultūras parks.	22.00 Ziņas.	8.00 Ziņas.	0.20 Ziņas.	21.20 Grāfiene de Monsoro.
16.45 Vides fakti.	22.15 Lietišķs piedāvājums.	8.15 Liktenīgais mantojums.	0.35 Galvenais aizdomās turamais. Mākslas filma.	22.30 Vēstis.
17.00 Programma bērniem.	LNT	9.00 Mēs.	KRIEVIJAS TV	22.55 Dežūrnodaļa.
17.20 Topā.	7.00 Picca TV.	9.45 Smieklu panorāma.	6.15 Mosties!	23.15 Skaņu celiņš.
17.40 Klips.	8.00 Lietas izmeklēšana. 44. un 45. sērija.	10.20 Mājas bibliotēka.	6.30 Vēstis.	NTV
18.00 Ziņas.	8.50 Falkonkresta. 8. sērija.	10.30 Uzmini melodiju!	7.00 Dežūrnodaļa.	17.20 Kriminālinformācija.
18.10 Dzīvīte, dzīvīte...	9.40 Daktare Kvina. 31. sērija.	11.00 Ziņas.	7.20 Veselība.	17.35 Šovakar.
18.55 Hameleonu rotaļas. 731. sērija.	10.30 Tarzāns. 21. sērija.	11.15 Kopā!	7.25 Nemt vērā!	18.40 Dienas varonis.
19.25 Skats no malas.	11.20 Kristīgā programma.	12.05 Rezidenta atgriešanās. 2. sērija.	7.30 Nauda.	19.00 Džilā aizsardzība. Mākslas filma.
20.00 Precējies. Ir bērni. 31. sērija.	16.30 Kristīgā programma.	13.25 Izcilu cilvēku dzīve.	7.45 Grafomāns.	21.00 Šovakar.
20.30 Panorāma.	17.00 LNT ziņas.	14.00 Ziņas.	7.55 Pareizticīgo kalendārs.	21.50 Šerifs no šķīstītavas.
21.05 Zootrops.	17.05 Čigāniete. 80. sērija.	14.20 Multiplikācijas filma.	8.00 Dialogi par dzīvniekiem.	22.40 Šodiena.
21.20 Noslēpumi un meli. Mākslas filma.	18.00 LNT ziņas.	14.55 Laimīgs gadījums.	9.05 Santabarbara.	23.15 Šodien pusnaktī.
LATVIJAS TV II	18.05 Multiplikācijas filma.	15.40 Robina Huda piedzīvojumi.	10.00 Vēstis.	23.40 Sports.
18.15 Milagrosa. 195. sērija.	18.30 Cilvēks un viņa tiesības.	16.10 Līdz 16 un...	10.30 Grāfiene de Monsoro.	0.10 Teniss.
	19.00 LNT ziņas.	16.30 Apkārt pasaulei.	13.00 Vēstis.	

Kas jāzina par tuberkulozi

Vai tuvojas tuberkulozes epidēmija?

Preiļu rajona prettuberkulozes kabineta vadītāja ftiziatre pulmonoloģe Svetlana Lioznova uzskata, — jā, tuvojas. Medicīnā pieņemts, ka epidēmija ir tad, ja uz 100 000 iedzīvotāju ir 100 tuberkulozes slimnieku. Pēc ziņām, kas ir kabineta rīcībā, Latvijā 1996. gadā uz 100 000 iedzīvotāju ar tuberkulozi slimoja 61,8, bet atsevišķos rajonos — pat 80 iedzīvotāji. Piemēram, Kuldīgas rajonā 88,4. Ļoti daudz ar šo slimību slimo Jūrmalā, cietumos.

Latvijā 1997. gada 1. janvārī uzskaitē bija 271 rezistents slimnieks, līdz gada beigām šis skaits palielinājies jau līdz 678. Šim slimnieku skaitam rezistentā forma izveidojusies pret diviem un vairāk preparātiem. Vienkāršiem vārdiem izsakoties, ja slimnieks zāles nelieto regulāri, ja nelieto tādās devās, kā noteicis ārsts, ja tās lieto citās kombinācijās, tuberkulozes baciļi slimnieka organismā «nenomirst», bet pierod pie šīm zālēm un turpina mierīgi «dzīvot». Vēl vairāk. Nākošā baciļu paaudze jau ir izstrādājusī imunitāti pret šīm zālēm. Ja slimais aplipina citu, tad arī jaunais slimnieks būs rezistents, tas ir, viņu nevarēs izārstēt ar šādiem preparātiem. Līdz ar to rezistentu slimnieku ārstēšana izmaksā ļoti dārgi.

Mūsu rajonā uz pagājušā gada 1. decembrī bija astoņi rezistenti slimnieki, viens Preiļos, septiņi rajonā.

Aktīvā tuberkuloze Preiļu rajonā pašlaik ir 40 cilvēkiem. Viņi ārstējas. 276 cilvēki ir kabineta uzskaitē kā neaktīvie slimnieki, tas ir, viņiem pabeigta ārstēšana. Uzskaitē jāatrodas trīs gadus pēc ārstēšanas pabeigšanas.

Ir seši slimnieki, kas izvairās no ārstēšanās. Viens no viņiem dzīvo Preiļos. Vai ārste nebūtu ar mieru nosaukt viņu uzvārdu, lai pārējie — kaimiņi, radi, darbabiedri, tuvinieki zinātu, ka šie cilvēki ir bīstami viņiem, viņu bērniem? Uz šo jautājumu ārste nevēlas atbildēt. Visā Latvijā zināms skandāls, kas radās, kad Liepājas ārsts vietējās avīzēs nosauca slimniekus, kuri tīšuprāt izvairās no tuberkulozes ārstēšanas.

Preiļu ārsti nenosoda Liepājas ārstu, bet domā, ka problēma jārisina valstiski

— Tas bija galējs mēģinājums cēsties piesaistīt sabiedrības uzmanību problēmai ar tuberkulozi, — saka iecirkņa ftiziātrs pulmonologs Aleksandrs Lioznovs.

Kaut arī šī rīcība nonākusi pretrunā ar likumdošanu, efekts panākts. Tomēr ar to

vien ir par maz. Tuberkulozes ārstēšanai nav nepieciešamā finansējuma. Nav normāli, ka likvidētas rajonu tuberkulozes slimnīcas. Slimība prasa ārstēšanos vairāku mēnešu garumā. Cilvēks nespēj septiņus mēnešus pavadīt Rēzeknē vai Daugavpilī, novada slimnīcā, ilgstoši netiekoties ar tuviniekiem, neredzot māju, īpašumu. Viņš aizbēg no slimnīcas. Nepietiekamais finansējums atstāj smagu iespaidu arī uz ftiziātu darbu, bet viņiem jau tāpat pār galvu karājas Damokla zobens — iespēja saslimt ar tuberkulozi no kontakta ar slimajiem.

Abi ārsti — Svetlana un Aleksandrs Lioznovi — uzskata, ka līdz tik straujam saslimstības pieaugumam ir novedis tas, ka sen atceltas obligātās kompleksās medicīniskās pārbaudes, kas katram bija jāiziet reizi gadā. Obligāta šādās pārbaudēs bija fluorogrāfiskā apskate. Plaušu rentgens atklāja tuberkulozi sākuma stadijā. Bez tam lielai iedzīvotāju daļai samazinājusies imunitāte dažādu sociālu faktoru dēļ: nepietiekams ēdiens, pārgurums, citas slimības, pastāvīga spriedze, dzīvošana nepiemērotās mītnēs, kur ir auksts un mitrs. Raksturīgi, ka no sociāli riskantās grupas, kurā ietilpst klaidoņi, alkoholiķi, bezpajumtnieki, tuberkuloze pārceļas arī uz inteliģenci, uz citām iedzīvotāju grupām. Bez tam tuberkuloze «kļūst jaunāka». Kā rāda medicīniskie dati, ar tuberkulozi aizvien biežāk slimo 35-45 gadus veci vīrieši, 25-35 gadus vecas sievietes.

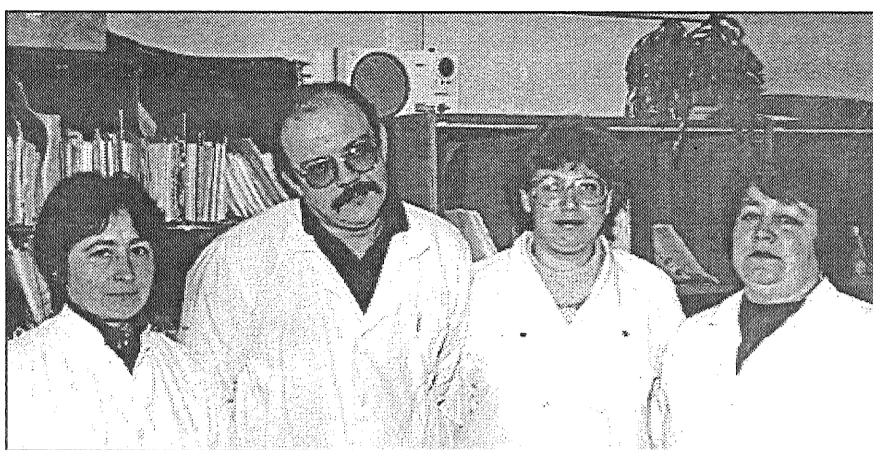
Kas ir tuberkuloze

Kad organismā nokļūst tuberkulozes bacilis, par laimi, saslimst tikai pieci procenti inficēto, bet 95 procenti paliek veseli un ir izveidojuši savā organismā aizsargvielas pret tuberkulozi. Tikai neviens gan nevar zināt, kuriem procentiem viņš pieder. Tuberkuloze iznīcina plaušu audus, tie kļūst nederīgi elpošanai, nereti sabrūk, veidojot dobumus — kavernas. Šie audi klepus laikā izdalās ar krēpām, nesot sev līdzīgu daudzumu tuberkulozes baciļu. Šāda slimnieks var aplipināt pārējos, tas ir atklātas tuberkulozes slimnieks.

Ar asins vai limfas straumi tuberkulozes baciļi var izplatīties pa visu organismu, izraisot saslimšanu ar ārpusplaušu tuberkulozes formām. Tuberkuloze var attīstīties ādā, limfas dziedzeros, acīs, kaulos, nierēs, vēdera dobuma orgānos un pleirā.

Kādas pazīmes liecina par tuberkulozi?

Ilgstošs nogurums, ja tas nav saistīts ar pārmērīgu darbu slodzi. Nepamatota sva-

● Preiļu prettuberkulozes kabineta darbinieki (no kreisās) laborante Olga Mickeviča, iecirkņa ftiziātrs pulmonologs Aleksandrs Lioznovs, kabineta vadītāja ftiziatre pulmonoloģe Svetlana Lioznova, medmāsa Dzintra Skibo.

ra krišanās. Tā var būt pazīme arī citai slimībai. Svišana bez redzama iemesla, tuberkulozes slimnieki mēdz svīst tik stipri, ka veļa kļūst slapja. Slimības īpatnība ir tāda, ka sākuma stadijā nerada sāpes. Ja sāpes krūtīs parādās, tas var liecināt par ielaistu tuberkulozi. Tāpat arī elpas trūkums. Par šo slimību liecina arī ieildzis klepus, neliela temperatūra, īpaši pēcpusdienās.

Kā sevi pasargāt?

Ārsti ieteic reizi gadā iziet fluorogrāfiskās apskates. Bez tam, ja novērojat kādu no iepriekš minētajām pazīmēm, nekavējoties jādodas pie ārsta. Pie iecirkņa ārsta, bet vislabāk — pie ftiziatriem. Iespējams, ne katrs zina, kur Preiļos prettuberkulozes kabinets meklējams. Tas atrodas poliklīnikā, pirmajā stāvā, tikai ieeja atrodas ne no fasādes, bet no pagalma puses. Var zvanīt pa telefonu 22544.

Tuberkuloze un bērni

Pēc piedzimšanas bērni tiek potēti pret tuberkulozi. Ja arī nevar galvot par simtprocentīgu pasargāšanu pret slimību, tomēr potētiem bērniem tās gaita ir daudz vieglāka. Līdz šim otrreiz pret tuberkulozi tika potēti pusaudži 15 gadu vecumā, bet nu šī pote esot atcelta, jo šādā vecumā imunitāte veidojoties maznozīmīga. Bērniem regulāri tiek izdarīta tuberkulīna raudze. Tādējādi var uzzināt, ir vai nav inficēts ar tuberkulozi. «Inficēts» vēl nenozīmē «slims». Inficētos bērnus kontrolējot, var atklāt slimību pašā sākumā. Svetlana Lioznova teica, ka īsts tuberkulozes perēklis ir Rožupē, kur saslimuši trīs cilvēki, bet vietējā skolā inficēts gandrīz katrs skolēns.

Kā teica Svetlana Lioznova, rajonā ir skolas, kurās inficēti 80 procenti skolēnu.

Kā izsargāties?

No baciļu izplatītājiem diemžēl nevar izvairīties nekur. Viņi staigā un spļauj uz ielas, tirgū, viņi brauc autobusos, apmeklē veikalus, pastus, tirgū pār-

dod preces. No izkaltsām krēpām baciļi paceļas gaisā, tos ieelpojam. Tie izdalās no slimnieka elpojot, runājot, klepojot, šķaudot. Neaizmirsīsim elementāro — rūpīgu roku mazgāšanu, ielas apavu apmaiņu pret istabas, neēdīsim saldējumu netīriem pirkstiem uz ielas. Nežēlosim pūles mazgājot nopirkto darzeņu. Nelīdīsim pūli, kur kāds klepo un spļaudās. Varbūt aiziesim nostāk no cilvēka stacijā, kurš spļauj asinis. Vai kādā uzkovē ar apšaubāmu tīrību varam būt droši, ka pirms mums no krūzītes dzēris vesels cilvēks? Un vēl. Jānostiprina organisms — jānorūdās, veselīgi jāēd, pietiekami jāguļ, jāizvairās no pārslodzēm.

Sudrabkāzas ar baciļiem

Preiļu prettuberkulozes kabineta medicīnas māsa Dzintra Skibo joko, ka varot svinēt sudrabkāzas ar baciļiem. 25 gadus viņa strādā šajā nozarē. Šiem medicīnas darbiniekiem ir bīstams darbs. Kad Preiļos pastāvēja prettuberkulozes dispansers, vairākas medmāsas, sanitāres inficējās un saslima. Dzintra pratusi izsargāties. Viņas pienākumos arī zāļu izsniegšana slimajiem, slimo apmeklēšana mājās. Pašreiz ir ieviesta tāda kārtība, ka slimie ierodas kabinetā un zāles viņiem tiek iedotas mutē. Citādi nav garantijas, ka slimnieks zāles lietotu.

Ārsti Svetlana un Aleksandrs Lioznovi ir ģimene, viens nācis no Gulbenes, otrs no Rīgas, piecpadsmit un trīspadsmit gadus atdevuši šai medicīnas nozarei. Vai neskumst pēc lielpilsētas? Aleksandrs noliedz. Kad es aizbraucu uz Rīgu, viņš saka, visi cilvēki kaut kur dražas, skrien. Jājautā — uz kuriem? Ne uz kuriem. Vienkārši tā pieņemts. Man labāk patīk mazpilsētas ritms, kad var ar cilvēku aprunāties, mierīgi padomāt. Abu dēls piedzimis Preiļos.

Vēl Preiļu prettuberkulozes kabinetam ir laboratorija, kurā pārbauda slimnieka krēpas, urīnu.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Pēteris Pīzelis

Horizontāli

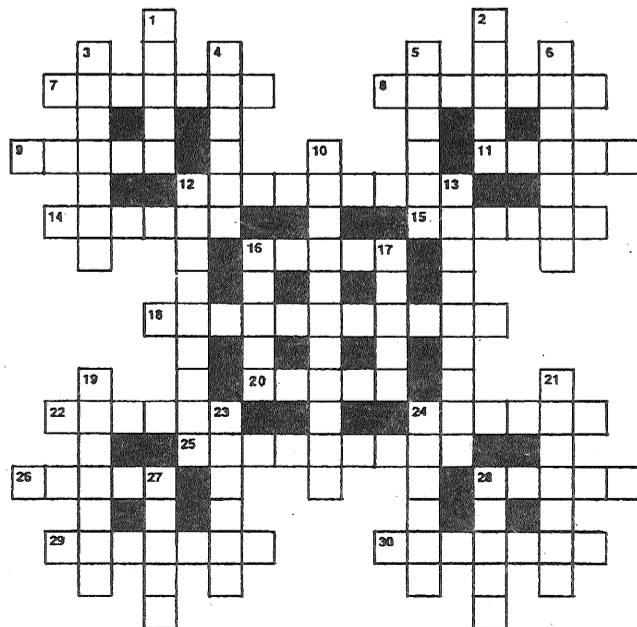
7. Pagasta centrs Preiļu rajonā. 8. Dzīves sākuma posms. 9. Latviešu dzejnieks (1905-1985). 11. Pārtikas produkts. 12. Speciālists kuģu vai lidaparātu vadīšanā. 14. Rīgas pilsētas daļa. 15. Laika mērvienība. 16. Slavens latviešu baletdejojotājs (1939-1989). 18. Daļēji izplaukusi. 20. Elektriskās strāvas avota pozitīvais pōls. 22. Spožs. 24. Ass. 25. Gaismu izstarojošs vai atstarojošs ķermenis. 26. Driktēt. 28. Pagasta centrs Preiļu rajonā. 29. Mēra paraugs. 30. Garšviela.

Vertikāli

1. Mehiko olimpisko spēļu čempions šķēpa mešanā. 2. Rupji lamāt. 3. Panākums. 4. Kosa. 5. Dobradžu dzimtas dzīvnieks. 5. Pilnīga aplamība. 10. Monarhistisku valstu valdnieces. 12. Leģendāra klints Daugavas kreisajā krastā. 13. Pašsavaldība. 16. Krievu tautas komandu spēle. 17. Lokveida pārsegumi. 19. Tehniska ierīce. 21. Kļūdiēties, maldīēties. 23. Automašīnas virsbūves daļa. 24. Darbarīks labības pļaušanai. 27. Inženierbūve ceļa pārvadīšanai pār apvidus šķēršļiem. 28. Bezmežu lidzenums sausa klimata joslā.

31. janvāra numurā publicētās miklas atminējums

Horizontāli. 1. Vats. 5. Internacionāls. 9. Alts. 11. Salakas. 12. Misijas. 13. Mīna. 15. Okapi. 16. Nesam. 17. Klūp. 18. Auss. 19. Osaka. 21. Iemūk. 23. Siks. 24. Restass. 25. Atšķirt. 26. Doms. 28. Skandināvietes. 29. Asis. Vertikāli. 1. Vinda. 2. Stils. 3. Onomatopējisks. 4. Pludīnmakšķeres. 6. Ežmala. 7. Necils. 8. Pacelties. 10. Varistors. 13. Mīgas. 14. Ansis. 20. Atskan. 22. Mātere. 26. Daina. 27. Sīvas.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Preiļu dome

◆ 5. februārī pulksten 14.00 finansu komitejas sēde.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

◆ 7. februārī miksto rotālietu izgatavošanas kursi. Sākums pulksten 10.00.
◆ 10. februārī rajona labākie skolu daiļlasītāji piedalās novada skatē «Zvirbulis — 98» Daugavpili skolēnu un skolotāju jaunrades namā.

Rajona padome

◆ 4. februārī pašvaldību grāmatvežu seminārs. Sākums pulksten 11.00.
◆ 11. februārī rajona padomes komiteju sēdes. Sākums pulksten 11.00.

Kinoteātris «Ezerzeme»

◆ 4., 5., 8. februārī kinorežisora Jāņa Streiča jaunās kinofilmas «Liktendzinas» seansi. Sākums pulksten 18.00 un 20.00.
◆ 6. februārī kinofilmas «Liktendzinas» seansi pulksten 17.00 un 20.00. Abu seansu skatītājiem tikšanās ar režisoru Jāni Streiču. Biļešu iepriekšpārdošana. Ipaši seansi skolām pēc atsevišķa grafika.

Rajona skolu valde

◆ 5. februārī zēnu vokālistu konkurss. Sākums pulksten 10.00.
◆ 6. februārī rajona olimpiāde matemātikā 9.-12. klasēm Preiļu 1. pamatskolā. Sākums pulksten 10.00.
◆ 10. februārī rajona olimpiāde ģeogrāfijā 7.-8. klasēm Preiļu 1. pamatskolā. Sākums pulksten 10.00.
◆ 11. februārī rajona olimpiāde krievu valodā 4.-9. un 10.-12. klasēm. Preiļu 1. pamatskolā, sākums pulksten 10.00.

Rajona sporta klubs

«Cerība»

◆ 5. februārī pulksten 10.00 rajona skolu sacensības tautas bumbā meitenēm «Cerība». Dienvidaustrumlatvijas basketbola līgas spēle Līvāni — Preiļi. Sākums pulksten 18.30.
◆ 6. februārī pulksten 10.00 «Cerība» treneru padomes sēde.
◆ 7. un 8. februārī «Preiļu kauss» minifutbolā 1982. gadā dzimušiem zēniem. Sākums pulksten 10.00. Jēkabpils «Jēkabpils kauss» minifutbolā 1987. gadā dzimušiem zēniem.
◆ 10. februārī Latgales novada spēles tautas bumbā Rēzeknē meitenēm un zēniem.

Grāmatu nams «Latgale»

◆ Jāņa Plivdas gleznu izstāde.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs

◆ Kinoteātri «Ezerzeme» izstāde «Preiļi gadsimtu mijā» no muzeja fondiem. Rajona galvenajā bibliotēkā Rēzeknes mākslas koledžas audzēkņu D. Abrickas un J. Plivdas darbu izstāde «Plenērs 97». Preiļu 1. pamatskolā no muzeja fondiem izstāde «Preiļi gleznā».

Pelēču kultūras nams

◆ 5. februārī Jaunjelgavas vidusskolas bērnu estrādes ansambļa «Ziles» koncerts. Sākums 13.30.
◆ 7. februārī balle, spēle «Staburags» no Jēkabpils.

Aglonas tautas nams

◆ 4. februārī Jaunjelgavas bērnu ansambļa «Ziles» koncerts. Sākums pulksten 16.00.
◆ 7. februārī Aglonas vidusskolā žetonu vakars. Sākums pulksten 18.00.

Riebiņu kultūras nams

◆ 4. februārī pulksten 12.00 Jaunjelgavas bērnu ansambļa «Ziles» koncerts.

Kultūras un izglītības iestāžu ievēribai. Informāciju par sarīkojumiem lūgums paziņot pirmdienās no pulksten 9.00 līdz 12.00 pa tālruni 21996.

Informāciju sagatavoja L. Rancāne

DERĪGI PADOMI

Medus

Tautas medicīna ieteic lietot medu:
◆ ja aizsmacis kakls, karoti medus sajauc ar olas dzeltenumu un iemaisa glāzē karsta piena, dzer no rīta pirms ēšanas;

◆ ja sāp kakls un ir iesnas, izvāra salviņu tēju, kurai pievieno medu, laiku pa laikam ieņem pa ēdamkarotei;

◆ ja naktī nevar iemigt, jāapēd 1-2 karotes medus, var — kopā ar siltu pienu;

◆ ja cilvēkam ir nosliece uz sirdsklauvēm, viņam ieteicams katru dienu no rīta izdzert glāzi uz pusēm ar ūdeni atšķaidītas ābolu sulas, kurai piejauktas 2 tējkarotes medus;

◆ ja grib izsargāties no saaukstēšanās, norūdit elpošanas orgānu gļotādas, tad jā-sūkā un jākošļā medus ar visām šūnām 1-2 reizes dienā. Šis paņēmiens lietojams arī aterosklerozes profilaksei. Tas patš darāms iesnu un deguna blakusdobumu iekaisuma gadījumā — piecreiz dienā vai pat biežāk. «Medus košļene» jāgrems stundas ceturksni, tad vasks jāizspļauj. Košļāšanai der arī medus šūnu aizvākumi;

◆ cilvēkiem ar noslieci uz migrēnu ieteicams apēst tējkaroti medus reizi dienā pirms ēšanas;

◆ cilvēkiem ar paaugstinātu asinsspiedienu ieteicams cukura vietā, kur vien iespējams, lietot medu;

◆ cilvēkiem, kuri sirgst ar sirdskaitēm, vēlams 3 reizes dienā ieņemt pa ēdamkarotei mežrozīžu augļu novārījuma (1 ēdamkarote augļu, 500 g ūdens — vāra 5 minūtes, atdzesē, pieliek ēdamkaroti medus).

Ja gribat ārstēties ar medu un citiem biškopības produktiem saskaņā ar mūsdienu medicīnas atziņām, tad jāapmeklē ārsts apiterapeits, kurš spēj palīdzēt gan elpošanas ceļu un mutes dobuma slimību, gan gremošanas, asinsrites, acu, ginekoloģisko slimību un arī citos gadījumos.

Medu nedrīkst ēst cilvēki, kuriem ir pa-

augstināts jutīgums pret to (nieze, nātrene, galvassāpes, gremošanas traucējumi). To nedrīkst lietot, ja ir caureja un tad, ja konstatēta nepanesība pret ogļhidrātiem.

Ar kādu piedevu ieteicams dzert rīta kafiju

Kafija ar cukuru izraisa drebuļus

Jūs esat sācis pamanīt, ka bieži nervozējat, jūtat nemieru, bet dažkārt pārņem siki drebuļi. Nesenajos pētījumos noskaidrojies, ka savārguma cēlonis var būt... parasta kafija ar cukuru.

Neparasts tests

Šādi pieņēmumi radušies pēc Anglijā izdarītajiem pētījumiem. Līdzdalībai speciālā testēšanā uzaicināja cilvēkus ar labu veselību un bez liekā svara.

Vienai grupai piecu stundu laikā lika dzert kafiju ar cukuru, otrai — bez cukura. Interesanti, ka tiem, kas kafiju dzēra ar cukuru, krasi samazinājās cukura saturs asinīs. Bet organisms daudz lielākā daudzumā izstrādāja insulīnu un citus hormonus, tādus kā kortizols un adrenalīns.

Kad tests bija beidzies, gandrīz visi dalībnieki, kas dzēra kafiju ar cukuru, bija tik uzbudināti, ka viņiem tika novēroti drebuļi un pastiprināta svišana. Bet galvenais — radās stipra bada sajūta, kas viņus padarīja gandrīz agresīvus. Stāvoklis uzlabojās pēc ēšanas.

Kafija bez cukura

Zinātnieki nonāca pie secinājuma, ka jāizvairās dienā uzņemt pārāk lielu kofeīna devu. Lai gan, protams, ne jau katram cilvēkam, kas katru dienu dzer daudz kafijas ar cukuru, vērojami tādi simptomi.

Ja jums grūti atteikties no rīta un visām turpmākajām kafijas tasēm, labāk cukura vietā lietojiet tā aizstājēju. Un pavērojiet savu pašsajūtu: ja jutīsieties pārāk ērcīgs —

konsultējieties ar ārstu.

Silto apģērbu kopšana

Vilnas berešu tīrīšana

Mūsdienās berete ir viena no visaktuālākajām galvassegām. Starp citu, tai vienmēr dota priekšroka. Un tāpēc katrai sievietei jāzina, kā berete jākopj. Beretes tīra ar dedzināta magnēzija un benzīna maisījumu, kam ir putriņas konsistence. Gaišas beretes atsvaidzina ar stērķeli, to rūpīgi izieiz, pēc tam kārtīgi izpurina.

Angorvilnas mantu tīrīšana

Angorvilnas galvassegas un džemperus mazgā siltā ziepju šķīdumā ar glicerīna piedevu. Tās nekādā gadījumā nedrīkst berzt vai izgriezt. Pēc džemperu un galvassegu rūpīgas izskalošanas tās jāietin dvielī, to nomainot vairākas reizes. Apžāvētās mantas jāizkar svaigā gaisā. Negaidot, kad tās būs pilnīgi izžuvasas, pūkaino angorvilnu jāizsūka ar tīru mikstu suku vispirms pa spalvai, pēc tam — pret.

Baltu vilnas apģērbu mazgāšana

Mazgājot šādus apģērbus, ūdenim jāpievieno neliels daudzums spirta. Pēc mazgāšanas apģērbus vēlams izmazgāt hiposulfīta šķīdumā, divas reizes izskalot siltā ūdenī, bet pēdējam aukstam ūdenim pievienot tējkaroti etiķa.

Dūnvilnas lakatu mazgāšana

Vilnas un dūnvilnas lakati un šalles jāmazgā ziepjūdenī, spaidot ar abām rokām, bet nedrīkst izgriezt. Vispirms jāskalo siltā, pēc tam aukstā ūdenī. Lakati, kad izspiests liekais ūdens, jāietin tīrā palagā, lai tajā iesūktos mitrums. Lakati jāžāvē izklāti.

Šim nolūkam noder speciāls koka rāmis, kas atbilst izstrādājuma lielumam. Ja lakata malas ir «cakainas», rūpīgi katru no tām nostipriniet, lai tās nezaudētu formu.

«Rīgas Bals»

SLUDINĀJUMI ◀ REKLĀMA

Paju sabiedrība «Pelēči» izsludina izsoli uz Pelēču ūdensdzirnavām 1998. gada 13. martā plkst. 10.00 Pelēču pagasta padomes telpās.
Izziņas pa tālruni 55635.

Š. g. 19. februārī rajona padomes telpās notiks seminārs «Mācības zemnieku saimniecību grāmatvedības kārtošana». Tiks izskaidroti dažādi likumdošanas jautājumi. Interesentus lūdzam ierasties uz semināru.
L/s konsultāciju birojs

V.Šoldres IJ iepērk lopus dzīvsvārā:

augstākā nobarojuma liellopus, Ls 0,40,
bullus virs 400 kg, Ls 0,54,
bullus no 300 kg līdz 400 kg, Ls 0,50,
teles virs 400 kg, Ls 0,50,
teles no 300 kg līdz 400 kg, Ls 0,47,
bekonus līdz 120 kg, Ls 0,90,
cūkas virs 120 kg, Ls 0,85,
aitas, Ls 0,50,
piena teļus, Ls 0,55.

Iespējams transports. Lopi tiek svērti uz svariem. Apmaksa tūlītēja.
Uzziņas pa tālr. 21633, mob. tel. 29-354837.

VID Preiļu rajona nodaļa paziņo, ka akcizes nodokļa atmaksas par 1997. gada iesniegumiem notiks pēc šāda grafika:

Rudzātu pag. — 4. februārī,
Rušonas pag. — 4. februārī,
Saunas pag. — 5. februārī,
Silajāņu pag. — 5. februārī,
Sīļukalna pag. — 6. februārī,
Sutru pag. — 6. februārī,
Stabulnieku pag. — 9. februārī,
Turku pag. — 9. februārī,
Upmalas pag. — 10. februārī,
Vārkavas pag. — 10. februārī.

Pārdod

Opel Omega, 2.0 i, 1987. g. Tālr. 42501;
VW Golf, 1980. g., 700 \$. Tālr. 57741;
VAZ-2101. Tālr. 41443 vakaros;
zīmeri (7,5 kv, el. dz.). Tālr. 21007;
steidzami kooperatīvo vienības dzīvokli. Tālr. 21301 dienā, 23382 vakarā;
ķevīti (10 mēn.) vai maina. Tālr. 32281;
priekšsistabas skapi. Tālr. 22228.

Dažādi

Vajadzīgi strādnieki darbam ar lentzāģi. Tālr. 24161.

Par visaugstākajām cenām firma iepērk jaunlopus, liellopus un zirgus.
Izņemamas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55658.

Sestdien, 7. februārī Preiļu tirgū pārdos paklājus un grīdas celiņus. Tos varēs pasūtīt vēlāmā krāsā pēc izmēra vai zīmējuma.
Ļoti labas cenas!

Pērk papīrmalku un bērza finierklucus mežā pie ceļa. Iespējami forvardera pakalpojumi.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 23743, mob. tel. 29-355766.

Aglonas pagasta padome konkursa kārtībā aicina darbā kultūras darba organizatoru.

Prasības: augstākā vai vidējā kultūrdarbinieka izglītība, praktiskā darba stāžs.

Pieteikties līdz š. g. 25. februārim.

LIDZJŪTĪBAS

Tēt, klusē takas, kur tu gāji,
Putni velti tevī dārzā sauks.
Tik šodien mīļi atmiņziedi
Pār tālo bērību un tevi plauks.
Skumstam kopā ar Mārīti
Mežinieci, TĒVU mūžībā pavadot.
Aglonas pašvaldības kolektīvs

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,
Un piemiņa kā saules zieds.
Izsakām dziļu līdzjūtību Dinai
Švalbei sakarā ar TĒVA nāvi.
Zīmešanas pulciņu audzēkņi un vecāki

Ik dienas saule lec un riet,
Bet mātes — mātes projām iet.
P.Lasmanis
Preiļu Valsts ģimnāzijas kolektīvs
izsaka līdzjūtību Anastasijai Pastarei,
MĀTI mūžībā pavadot.

...Tajās lapās,
ko mūžības vēji nu šķirsta,
paliek cilvēka mūžs.
Izsakām līdzjūtību Jānim Svaļbam
sakarā ar BRĀĻA nāvi.
Uzņēmuma «Atvars» kolektīvs

Mūžu piepildot cilvēks aiziet.
Aiziet, lai paliktu bērnos un turpinātos
mazbērnos.
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem,
Jāzēpu ŠVALBU mūžībā pavadot.
Preiļu pilsētas b/d Nr. 1 kolektīvs

Aizej tu, bet tavos darbos
Mūžs vēl ilgus gadus būs.
Mirkļos gaišos, mirkļos skarbos
Vārds tavš piemiņā mums būs.
Izsakām līdzjūtību viena no
pirmajiem zemessargiem rajonā
Jāzēpu ŠVALBA piederīgajiem, viņu
dzimtas zemes smiltājā guldot.
Preiļu zemessardzes štāba kolektīvs